T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/326
KARAR NO : 2024/571
KARAR TR : 02/12/2024

ÖZET: 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen *"konu ve dava sebebinin aynı olması"* koşulunu taşımayan BAŞVURUNUN REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Hüküm Uyuşmazlığının Giderilmesini İsteyen (İdari yargıda Davacı Adli Yargıda Davalı) : Orman Genel Müdürlüğü
Vekili : ****, ****
Karşı Taraf : 1- Çankaya Belediye Başkanlığı
Vekili : ****
2- Hacettepe Üniversitesi Rektörlüğü
Vekili : ****

I. İDARİ YARGIDA DAVA SÜRECİ

A. Dava Konusu Olay

1.Davacı Orman Genel Müdürlüğü vekili, Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampüsünün içerisinde bulunduğu alana ilişkin Çankaya Belediye Encümeni'nin 25/10/2001 tarih ve 5624 sayılı kararı ile onaylanan 81183 nolu parselasyon ile Çankaya Belediye Encümeni'nin 07/07/2005 tarih ve 2454 sayılı kararı ile onaylanan ek parselasyonun iptali için yapılan başvurunun reddine ilişkin 28/12/2018 tarih ve 53849070-310.99 sayılı işlemin ve Çankaya Belediye Encümeni'nin 25/10/2001 tarih ve 5624 sayılı kararı ile onaylanan 81183 nolu parselasyon ile Çankaya Belediye Encümeni'nin 07/07/2005 tarih ve 2454 sayılı kararı ile onaylanan ek parselasyonun hukuka aykırı olduğu, uygulamaya konu alanın devlet ormanı ve hükmi şahsiyeti haiz amme ormanı kapsamında olduğunu, dava konusu parselasyonlar yapılırken kurumlarının görüşü alınmadığı gibi herhangi bir bildirimde de bulunulmadığını, bu durumun 3194 sayılı Kanunun 4. maddesine aykırılık teşkil ettiğini ileri sürerek bu işlemlerin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. Yargılama Aşamaları

2. Ankara 9. İdare Mahkemesi 18/01/2019 tarih ve E.2019/43, K.2019/67 sayılı kararı ile,*"dava konusunun açık ve net olarak ortaya konulamaması ve usuli bazı eksiklikler sebebiyle"* 2577 sayılı Kanun'un 3.maddesine uygun bulunmayan dava dilekçesinin kesin olarak reddine karar vermiş; davacı vekilince belirtilen eksiklikler giderilerek aynı taleplerle dava dilekçesi yenilenmiştir.

3. **Ankara 9. İdare Mahkemesi 24/02/2021 tarih ve E.2019/350, K.2021/396 sayılı kararı**ile; *"orman alanlarında ya da orman vasfını taşıyan parsellerde imar planı hazırlanması ya da parselasyon işlemi yapılması hukuken mümkün olmadığı"* gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar vermiş; bu karara karşı yapılan istinaf başvurusu Ankara Bölge İdare Mahkemesi 5. İdari Dava Dairesi'nin 20/04/2022 tarih ve E.2021/869, K.2022/767 sayılı kararı ile esastan reddedilmiş; bu karşı yapılan temyiz başvurusu da Danıştay 6. Dairesi'nin 12/02/2024 tarih ve E.2022/5326, K.2024/743 sayılı kararı ile kesin şekilde reddedilerek karar onanmış ve böylelikle ilk derece mahkemesi kararı kesinleşmiştir.
İlk derece mahkemesi kararının ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Dosyanın incelenmesinden, Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampüsü'nün içerisinde bulunduğu alana ilişkin Çankaya Belediye Encümeni'nin 25.10.2001 tarih ve 5624 sayılı kararı ile onaylanan 81183 nolu parselasyon ile Çankaya Belediye Encümeni'nin 07.07.2005 tarih ve 2454 sayılı kararı ile onaylanan ek parselasyonun iptali için yapılan başvurunun reddine ilişkin 28.12.2018 tarih ve*

53849070-310.99 sayılı işlemin ve Çankaya Belediye Encümeni'nin 25.10.2001 tarih ve 5624 sayılı kararı ile onaylanan 81183 nolu parselasyon ile Çankaya Belediye Encümeni'nin 07.07.2005 tarih ve 2454 sayılı kararı ile onaylanan ek parselasyonun iptali istemiyle görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Yukarıdaki hükümler uyarınca, belirtilen istisnalar dışında orman alanlarının, orman alanı dışında bir kullanımla plana konu edilmesi hiçbir suretle mümkün değildir. Bunun yanında devlet ormanlarının muhafazası ve işletilmesi için kanunla görevlendirilmiş bulunan Orman Genel Müdürlüğünün, esasen planlamaya konu olmaması gereken orman alanlarını ülke çapında yapılan tüm planlamaları yalnızca askı ilanlarına göre takip ederek korumasına da olanak bulunmamaktadır. Aksi yönde bir kabul yargılama usulünü uygularken Devlet ormanlarının korunmasına yönelik Anayasa hükümlerini gözardı etmek olacaktır.

Olayda, özel yasa durumundaki 6831 sayılı Yasanın anılan 6. maddesinde yer alan, Devlet Ormanlarına ve Devlet Ormanı sayılan yerlere ait her çeşit işlerin Orman Genel Müdürlüğü'nce yapılacağı yolundaki hüküm uyarınca ormanlık alanlarla ilgili olarak davalı belediyenin 3194 sayılı İmar Kanununun 18. maddesi uygulaması yapması mümkün olamayacağından, uyuşmazlığa konu taşınmazların orman vasfında olup olmadığı ve varsa orman alanına isabet eden kısımlarının parselayon işlemine dahil edilip edilmediğinin tespiti amacıyla Mahkememizin 04.06.2020 tarihli ara kararı ile keşif ve bilirkişi incelemesi yaptırılmasına karar verilmesi üzerine, bilirkişi heyetince hazırlanarak 22.12.2020 tarihinde Mahkememiz kayıtlarına giren bilirkişi raporunda, dava konusu parselasyon planlarının düzenleme sınırları içerisinde orman alanı bulunduğu yönünde görüş bildirildiği görülmüştür.

Bu durumda, yukarıda yer alan yasal düzenlemeler uyarınca orman alanlarında ya da orman vasfını taşıyan parsellerde imar planı hazırlanması ya da parselasyon işlemi yapılması hukuken mümkün olmadığından dava konusu işlemlerde hukuka uyarlık görülmemiştir.

Nitekim Danıştay 6. Dairesinin 09.11.2016 tarih ve E:2012/4180 K:2016/7045 sayılı kararı ile aynı Dairenin 02.11.2020 tarih ve E:2019/12867 K:2020/10124 sayılı kararları da bu yöndedir. .."

II. ADLİ YARGIDA DAVA SÜRECİ

A. Dava Konusu Olay

4. Davacı Hacettepe Üniversitesi vekili, Ankara ili Çankaya ilçesi Beytepe kampüsünde kain tapunun ; 33 - 4113 numaralar arası dava dilekçesinde belirtilen parsellerde orman kadastro çalışması yapıldığını ve bu parsellerin 81 Nolu Orman Kadastro Komisyonu tarafından orman alanı olarak belirlendiğini, dava konusu parsellerin Hacettepe Üniversitesi Beytepe kampüsü içerisinde bulunan Üniversitenin mülkiyetindeki yerler olduğunu ileri sürerek, dava konusu arazinin *" orman "* olarak tescil edilmesine ilişkin Orman Kadastro Komisyonu işleminin iptaline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Yargılama Aşamaları

5. **Ankara 25. Asliye Hukuk Mahkemesi 19/12/2013 tarih ve E.2006/522, K.2013/617 sayılı kararı** ile, *"davanın kabulü ile; 81 nolu Orman Kadastro Komisyonu tarafından yapılan çalışmada orman alanı olarak belirlenen ve Hacettepe Üniversitesine ait olduğu tespit edilen alanlara ilişkin orman sınırlamasının iptali ile; 27592 ada 15 nolu parselin direk yeri, 27592 ada 16 nolu parselin direk yeri , 27592 ada 17 nolu parselin arsa, 28330 ada 2 parselin arsa, 28330 ada 5 parselin arsa, 28330 ada 6 parselin arsa, 28330 ada 9 ,10, 11, 12, 13, 14, 15,16, 17 ,18, 19, 20 ,21,29 parsellerin direk yeri, 28330 ada 30,31 ve 51 parsellerin arsa, 28331 ada 1,2,3,4 parsellerin arsa, 28339 ada 1 ve 2 parsellerin arsa, 28340 ada 1 parselin arsa, 28341 ada 1 parselin arsa, 29094 ada 4,5,6,7 nolu parsellerin direk yeri, 29094 ada 10 parselin arsa, 29173 ada 6 parselin arsa niteliği ile orman alanından çıkarılarak Hacettepe Üniversitesi adına tapuya tesciline"* karar vermiştir. Bu karara karşı yapılan temyiz başvurusu sonucunda Yargıtay (Kapatılan) 20. Hukuk Dairesi'nin 18/01/2018 tarih ve E.2016/14862, K.2018/295 sayılı kararı ile, *"hükmün 1.bendinde yazan; 'iptali ile' kelimesinden sonra gelen cümlelerin tamamen 1. bentten kaldırılarak yerine; '27592 ada 15, 16, 17 - 28330 ada 2, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 29, 30, 31, 51 - 28331 ada 1, 2, 3, 4 - 28339 ada 1 ve 2 - 28340 ada 1 - 28341 ada 1, 29094 ada 4, 5, 6, 7,29094 ada 10, 29173 ada 6 parsellerin orman sınırı dışına çıkarılmasına' cümlesinin yazılması sureti ile düzeltilerek onanmasına"* karar verilmiş, bu karara karşı yapılan karar düzeltme başvurusu da aynı Dairenin 11/02/2019 tarih ve E.2019/151, K.2019/885 sayılı kararı ile kesin olarak reddedilmiş ve böylelikle ilk derece mahkemesi kararı kesinleşmiştir. İlk derece mahkemesi kararının ilgili kısmı şöyledir:

"...Celp olunan bilgi ve belgeler ile mevcut dava dosyası kapsamı doğrultusunda dava konusu taşınmazların niteliklerinin ve yasal unsurlarının belirlenmesine yönelik olarak mahallinde ehil bilirkişilerin de katılımı ile keşif icra olunarak teknik fen bilirkişileri ile Orman Mühendislerinden müteşekkil heyetten ayrı ayrı raporlar aldırılmış, daha sonra taraf vekillerinin beyan ve itirazları doğrultusunda bilirkişi heyetinden 14/03/2011 , 20/10/2011 , 17/12/2012 havale tarihli ek raporlar aldırılmıştır. Alınan bilirkişi raporları ve ek raporlarında özetle; Dava konusu edilen parsellerin 81 nolu Orman Kadastro Komisyonunca 1997 tarihinde yapılan çalışmalar sonucunda Hacettepe Üniversitesi I , Hacettepe Üniversitesi II, Hacettepe Üniversitesi III, Gölet I ormanı olarak sınırlandırılarak 1998 yılında ilan edilerek kesinleştirilen orman alanına dahil edildiği, dava dilekçesinde belirtilen kadastro parsellerinin Hacettepe Üniversitesi adına kayıtlı bulunduğu ve Çankaya Belediye Encümeni tarafından onaylanan 25.01.2001 tarihli parselasyon planı ile imar sonucu muhtelif imar ada parsellerine

şüyulandırıldığı, daha sonra 2006 yılında yapılan 81183/1 nolu parselasyon planı ile revizyon imar planı gördüğü, davaya konu yerlerin kamu kurumu mülkiyetinde bulunması nedeni ile sınırlandırma işlemlerinin orman kadastro komisyonunca 6831 Sayılı Orman Kanununa Göre Orman Kadastrosunun Uygulanması Hakkındaki Yönetmeliğin "Devletten Başkasına Ait Ormanların Kadastrosu" başlığını taşıyan 28.maddesi doğrultusunda yapılmasının gerektiği, Gölet I Devlet ormanı hariç, davaya konu yerde düzenlenen kadastro tutanaklarında bu yerlerin kamu kurumu ormanı olarak" Hacettepe Ormanı " şeklinde isimlendirildiği, bu yerlerin altında kalan tapuların tapu idaresi nezdinde geçerliliğini korumaya devam ettiği, davaya konu bu yerlerin evveliyatında orman ile bir ilişkisi bulunmadığı, bu sebepledava konusu parseller yönünden orman kadastrosunun iptalinin gerekeceği bildirilmiştir.

Toplanan delillerin taktiri ve değerlendirilmesi neticesinde; dava konusu Ankara ili Çankaya ilçesi Beytepe Kampüsünde kain dava dilekçesinde evsafı yazılı taşınmazların davalı İdareye bağlı 81 nolu Orman Kadastro Komisyonu tarafından yapılan çalışma neticesinde, orman sınırları içerisine alındığı, Mahkememizce yapılan yargılama, toplanan deliller, taşınmazlar başında icra olunan keşif ve sonrasında alınan teknik fen ve orman yüksek mühendisleri tarafından verilen raporlar ile de sabit olduğu üzere; dava konusu parsellerin davacı Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampüsü içerisinde bulunan ve tapuda Hacettepe Üniversitesi adına kayıtlı olan parseller olduğu, kadastral parseller üzerinde yapılan imar şüyulandırma işlemleri sonucu yeni imar ada ve parsellerinin oluştuğu, taşınmazların niteliği itibariyle arsa vasfını taşıdığı ve Hacettepe Üniversitesi adına geçerli tapu kayıtları bulunduğu, yapılan orman kadastro çalışması sonucu bu parsellerin orman sınırları içerisine alınmasının yasaya aykırı olduğu, ayrıca Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 1 No'lu Ek Protokol'ün birinci bendinin ikinci cümlesi anlamında davacı Üniversitenin mülkiyet haklarına yönelik mülkten yoksun bırakma olarak değerlendirilebilecek bir müdahale niteliği taşıdığı tereddüte ya da duraksamaya mahal bırakmayacak şekilde sübut bulmakla, denetime ve hüküm tesisine elverişli bilirkişi raporlarına itibar ve iştirak edilmek suretiyle davanın kabulüne karar verilmesi yönünde mahkememizde tam ve sağlam bir vicdani kanaat hasıl olmuş bu düşünce ve kanaatler ile ... hüküm kurulmuştur. "

III. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNDEN İSTEK

6. İdari yargı yerinde davacı ve adli yargı yerinde davalı olan başvurucu Orman Genel Müdürlüğü, idari yargı yerinde *"orman alanlarında ya da orman vasfını taşıyan parsellerde imar planı hazırlanması ya da parselasyon işlemi yapılması hukuken mümkün olmadığından, Çankaya Belediye Encümeni'nce onaylanan dava konusu parselasyonlar ile ek parselasyonların iptaline"* karar verildiği halde, adli yargı yerinde *"bu parselasyonlara konu parsellerin orman alanından çıkartılarak davacı Üniversite adına tapuya tesciline"* karar verildiğini, kararlardan hangisinin uygulanacağı konusunda tereddüt doğduğundan ve hakkın yerine getirilmesinin olanaksız hale geldiğinden bahisle, ortaya çıkan hüküm uyuşmazlığının idari yargı yerinde verilen iptal kararının benimsenmesi suretiyle giderilmesi talebinde bulunmuş; Ankara 9. İdare Mahkemesince, hüküm uyuşmazlığı iddiasına konu dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

IV. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCELERİ

7. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca 2247 sayılı Kanun'un 24. ve 16. maddelerine göre ilgili Başsavcıların yazılı düşünceleri istenilmiştir.

A. Danıştay Başsavcılığının Yazılı Düşüncesi

8. Danıştay Başsavcısı, başvuruya konu kararlar arasında hüküm uyuşmazlığı bulunmadığından, başvurunun reddi gerektiği yönünde yazılı düşünce vermiştir. Düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

"... Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen kararların incelenmesinden, ortada adlî ve idarî yargı mercilerince verilmiş ve kesinleşmiş kararların bulunduğu, taraflardan en az birinin aynı olduğu, her iki davanın esasının hükme bağlandığı ve kararların kesinleştiği anlaşılmaktadır.

2247 sayılı Kanun uyarınca hüküm uyuşmazlığının var olduğunun kabul edilebilmesi için gereken şartlardan biri de hükümlerin aynı konuya ilişkin olmasıdır.

Aralarında uyuşmazlık (çelişki)bulunan hükümlerin (hukuk mahkemesi ve idare mahkemesi kararlarının) aynı dava hakkında verilmiş olması gerekir. Aynı davadan maksat, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflardan en az biri aynı olan davalardır. (KURUBaki, Hukuk Muhakemeleri Usulü, 2001, Cilt I, s. 770)

Dava konusu (müddeabih) en kısa tanımıyla dava ile elde edilmek istenen sonuçtur. Davanın konusu kavramının kanunî olarak hiç bir yerde açık seçik bir tanımı yapılmamıştır. Doktrinde dava konusunun niteliği tartışmalıdır ve bu sebeple dava konusu kavramını açıklayabilmek amacıyla birçok teori ileri sürülmüştür. Türk hukuk doktrininde genel olarak dava konusunun "dava konusu yapılmış olan hak, yani dava ile elde edilmek istenen sonuç (netice)" olduğu konusunda görüş birliği olduğu söylenebilir. Yargıtay kararlarında dava konusu "dava ile elde edilmek istenen sonuç" şeklinde betimlenmesi ile yetinilmiştir. Dava konusu talep sonucundan oluşurken dava sebebi ise maddî vakıadan oluşur. Hukukî sebep ise bu kavramlar altında değerlendirilemez. Davacının talep sonucu ile mahkemeden istediği dava konusu iken bunu maddî vakıaya dayandırması ise dava sebebidir. Dava konusunu belirleyen tek ve asıl unsurun talep sonucu (usulî talep) olduğunu belirtebiliriz. Diğer bir deyişle talep sonucu(usulî talep) sağlanması mahkemeden istenilen hukukî korunma, dava konusunun bizatihi kendisidir. Usulî talebi genel hatlarıyla

bir hukukî sonucun kesin bir şekilde belirlenmesini konu alan ve mahkemeye yöneltilmiş bulunan istek şeklinde tanımlayabiliriz. (Dr. Levent BÖRÜ, Dava Konusu Kavramı ve Teorileri 2012, BATİDER, Cilt XXVIII, sayı 21, sayfa 258-287)

Mahkemelerce verilen hükümlerin aynı konuya ilişkin olup olmadığının incelenmesi:

Adlî yargı merciinde görülen davanın konusu; Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampüsü içerisinde bulunan bazı taşınmazların orman olarak tescil edilmesine ilişkin işlemin iptali istemine ilişkindir.

İdarî yargı merciinde görülen davanın konusu ise; Hacettepe Üniversitesine ait taşınmazların daiçerisinde bulunduğu alanda yapılan parselasyon işleminin iptali istemine ilişkindir.

Adlî yargı merciince verilen karar, Hacettepe Üniversitesine ait bazı taşınmazların orman olmadığına ilişkin hüküm içermekte iken idarî yargı merciince verilen kararın, söz konusu taşınmazların orman olup olmadığı yönünde bir hüküm içermemesi vedüzenleme sahasında, adlî yargı kararına göre orman olmadığı kesinleşen taşınmazlar dışında orman alanı olan başka taşınmazların da bulunması nedeniyle, orman alanlarında ve orman vasfını taşıyan parsellerde imar planı ve parselasyon yapılmasının hukuken mümkün olmadığı gerekçesiyle, parselasyon işleminin iptaline ilişkin olması karşısında, usulî taleplerin farklılığı nedeniyle konusu aynı olmayan bu davalarda verilenkararlar arasında 2247 sayılı Kanunda belirtilen anlamda hüküm uyuşmazlığı bulunmamaktadır. ..."

B. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Yazılı Düşüncesi

9. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, kararların dava konularının aynı olmaması sebebiyle, yasal şartları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yönünde yazılı düşünce bildirmiştir. Düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

"... Hüküm uyuşmazlığı bulunduğui ileri sürülen kararların incelenmesinde; ortada, taraflardan en az birinin aynı olduğu, adli ve idari yargı yerlerince verilmiş ve kanun yollarına başvurularak şeklen kesinleşmiş kararların bulunduğu, tüm kararlarda davanın esasının hükme bağlandığı ve kanun yollarının tüketildiği anlaşılmıştır.

Ancak, anılan mahkemelerce verilen hükümlerin konu ve dava sebebinin aynı olup olmadığı ve kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunup bulunmadığı konusunun ayrıca incelenmesinde fayda bulunmaktadır.

Ankara 25. Asliye Hukuk Mahkemesindeki dava; Hacettepe Üniversitesi Rektörlüğü adına kayıtlı taşınmazlar üzerindeki orman sınırlamasının iptali istemiyle açılmış ve Mahkemece davanın kabulüne karar verilmiştir.

Ankara 9. idare Mahkemesindeki dava ise; yukarıda bilgileri verilen taşınmazların da bulunduğu alana yönelik Çankaya Belediye Encümenince yapılan parselasyon ve ek parselasyon işlemlerinin ve bu işlemlerin iptali talebinin reddine yönelik işlemin iptali istemiyle açılmış ve Mahkemece dava konusu işlemlerin iptaline karar verilmiştir. Bu duruma göre, Asliye Hukuk Mahkemesindeki davanın, orman kadastrosu sürecinede 81 no.lu Orman Kadastro Komisyonunu tarafından yapılan orman sınırlaması işleminin iptali talebine; İdare Mahkemesindeki davanın ise parselasyon işlemlerinin iptali talebine ilişkin olması karşısında, mahkeme kararları arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğunun kabulü için gerekli olan koşullardan, dava konusunun aynı olması koşulunun gerçekleşmediği sonucuna varılmıştır."

V. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

10. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un**"***Mahkemenin görevi"* başlığını taşıyan 1. maddesi şöyledir:

"*Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir*"

11. 2247 sayılı Kanun'un "*Hüküm Uyuşmazlığı*" başlıklı24. maddesi şöyledir:

"(Değişik birinci fıkra: 21/1/1982 - 2592/7 md.) 1 nci maddede gösterilen yargı mercileritarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir.

(Mülga ikinci fıkra: 2/7/2018 – KHK-703/183 md.)

İlgili kişi veya makam Uyuşmazlık Mahkemesine başvurarak hüküm uyuşmazlığının giderilmesini istiyebilir. Bu halde olumsuz görev uyuşmazlığının çıkarılması ile ilgili 15 ve 16 ncı maddelerdeki usul kuralları uygulanır."

12. Aynı Kanun'un *"Hüküm uyuşmazlıklarında uygulanacak inceleme kuralları"* başlıklı 25. maddesi şöyledir:

"Hükümuyuşmazlıklarında Uyuşmazlık Mahkemesi, Danıştay Yargılama usulünün bu kanuna aykırı olmayan hükümlerini uygulamak suretiyle anlaşmazlığın esasını da karara bağlar.

(Mülga ikinci fıkra: 2/7/2018 – KHK-703/183 md.)

Uyuşmazlık Mahkemesi hüküm uyuşmazlıklarını dosya üzerinde inceleyerek karara bağlar. Gerekli gördüğü hallerde veya istek üzerine tarafları dinleyebilir."

VI. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

13. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Mahmut BALLI, Bilal ÇALIŞKAN ve Yüksel NAVDAR'ın katılımlarıyla yapılan 02/12/2024 tarihli toplantısında; Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un hüküm uyuşmazlığı bulunduğu yönündeki raporu vedosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın 2247 sayılı Kanun'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

14. 2247 sayılı Kanun'un yukarıda belirtilen 24. maddesi hükmüne göre, hüküm uyuşmazlığının varlığı için:
a) Uyuşmazlık yaratan hükümlerin, adli ve idari yargı mercileri tarafından verilmesi,
b) Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,
c) Her iki kararın da kesinleşmiş olması,
d) Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,
e) Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

15. Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen idari yargı ve adli yargı kararlarının incelenmesinden; ortada idari ve adli yargı yerlerince verilmiş ve kesinleşmiş kararlar bulunduğu, davaların taraflarından en az birinin (davacı ve davalı Orman Genel Müdürlüğü ile davacı ve dahili davalı/ müdahil Hacettepe Üniversitesi) aynı olduğu anlaşılmıştır.

16. Kararlardan işin esasının hükme bağlanmasının incelenmesinden; başvurucu Genel Müdürlük vekili tarafından idari yargıda açılan dava sonunda, dava konusu işlemin iptaline; Üniversite vekili tarafından adli yargıda açılan dava sonunda ise davanın kabulüne karar verildiği ve kararların kesinleştiği, böylelikle her iki kararda da işin esasının hükme bağlandığı anlaşılmaktadır.

17. Konu ve dava sebebinin aynı olup olmadığının incelenmesinden; adlî yargı merciinde görülen davanın konusu; Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampüsü içerisinde bulunan bazı taşınmazların orman olarak sınırlanmasına ilişkin Kadastro Komisyonu kararının/ işleminin iptali istemine ilişkin olup, idarî yargı merciinde görülen davanın konusu ise Hacettepe Üniversitesine ait aynı taşınmazların da içerisinde bulunduğu alanda yapılan parselasyon işleminin iptali istemine ilişkindir.

18. Adlî yargı merciince verilen karar, Hacettepe Üniversitesine ait bazı taşınmazların orman olmadığına ilişkin hüküm içermekte iken; idarî yargı merciince verilen kararın, söz konusu taşınmazların orman olup olmadığı yönünde bir hüküm içermemesi vedüzenleme sahasında, adlî yargı kararına göre orman olmadığı kesinleşen taşınmazlar dışında orman alanı olan başka taşınmazların da bulunması nedeniyle, orman alanlarında ve orman vasfını taşıyan parsellerde imar planı ve parselasyon yapılmasının hukuken mümkün olmadığı gerekçesiyle, parselasyon işleminin iptaline ilişkin olması karşısında, usulî taleplerin farklılığı nedeniyle konusu aynı olmayan bu davalarda hüküm uyuşmazlığı bulunduğundan söz etme imkânı bulunmamaktadır.

19. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen *"konu ve dava sebebinin aynı olması"* koşulunu taşımayan başvurunun reddi gerekmiştir.

VII. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle,

2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen *"konu ve dava sebebinin aynı olması"* koşulunu taşımayan BAŞVURUNUN REDDİNE,

02/12/2024 tarihinde, Üye Nilgün TAŞ ile Üye Bilal ÇALIŞKAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞUYLA KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Nilgün	Doğan	Eyüp
YAŞAR	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Mahmut	Bilal	Yüksel
BALLI	ÇALIŞKAN	NAVDAR

KARŞI OY

2247 sayılı Kanun'un yukarıda belirtilen 24. maddesi hükmüne göre, hüküm uyuşmazlığının varlığı için:

a) Uyuşmazlık yaratan hükümlerin, adli ve idari yargı mercileri tarafından verilmesi,

b) Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,

c) Her iki kararın da kesinleşmiş olması,

d) Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,

e) Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

Dava dosyalarının konu ve dava sebebinin aynı olup olmadığının incelenmesinden; uyuşmazlığın, Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampüsünün içerisinde bulunduğu ormanlık veya orman vasfındaki alana ilişkin Belediye Encümeni kararları ile onaylanan parselasyonların iptali istemiyle Çankaya Belediye Başkanlığına ve müdahil olarak davalı yanında davaya dahil olan Hacettepe Üniversitesine karşı idari yargıda dava açılırken; Hacettepe Üniversitesi Rektörlüğü vekilince, söz konusu alanda yapılan orman kadastro çalışmasında bu parsellerin orman alanı olarak belirlenmiş bulunduğundan bahisle Üniversitenin mülkiyetinde olan bu yerlerin *"orman"* olarak tescil edilmesi işleminin iptali ve orman alanından çıkarılarak Üniversite adına tescili istemiyle adli yargıda dava açıldığı görülmektedir.

Olayda her iki davanın sebebi; Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampüsü içerisindeki ormanlık alanın parselasyonlarının Encümence onaylanarak, Üniversite adına tapuya tesciline ilişkindir. Bir taraf, söz konusu ormanlık alanda parselasyon yapılamayacağı iddia ve savunmasında bulunurken; diğer taraf, tam aksine, orman kadastrosunda orman alanı olarak belirlenen parselasyona konu parsellerin orman alanından çıkarılarak adına tescili iddia ve savunmasında olduğundan, her iki dava sebebi, yani maddi vakıalar aynıdır.

Her iki yargı yerinde açılan davalar konu yönünden incelendiğinde; idari yargı yerinde, dava konusu işleme dayanak taşınmazların orman alanından çıkartılarak parselasyona tabi tutulmasının iptali istemiyle dava açılmasına karşılık, adli yargı yerinde de aynı taşınmazların orman alanı olarak belirlenmesine ilişkin 81 nolu Orman Kadastro Komisyonu kararının iptali istemiyle dava açılmış olmakla, her iki davada da yargısal denetimin orman alanı olarak belirlenen ve sonradan orman alanından çıkartılarak parselasyona tabi tutulan taşınmazların, orman vasfında olup olmadığı noktasında düğümlenmiş bulunması ve idari yargı yerince, bu parsellerin orman alanı olduğu; adli yargı yerince ise, bu parsellerin arsa vasfını taşıyıp orman vasfında olmadığı gerekçelerine dayanılarak çözüme varılmış bulunması karşısında, her iki davanın konusu taşınmazların/ parsellerin vasfi ve tahsisi yönünden aynı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Hüküm uyuşmazlığının kabul edilebilmesi için öngörülen bir diğer husus ise; kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin imkânsız bulunmasıdır.İdari yargıda yapılan yargılama sonucunda, parselasyona konu Belediye Encümeni idari işleminin hukuka aykırı bulunarak iptaline karar verilirken, adli yargıda ise idari işleme de dayanılarak davanın kabulü ile parselasyon yapılan taşınmazların orman alanından çıkarılarak davacı Üniversite adına tapuya tesciline karar verilmiştir. İdari yargı yerinde hukuka aykırı bulunan idari işlemin adli yargıda hukuka uyarlı olduğuna karar verilerek, kararlar arasında oluşan çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız hale geldiği açıktır.

Bu durumda, başvuruya konu kararlar arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğu görüşüyle, başvurunun reddi yönündeki çoğunluk görüşüne katılmıyoruz.

Üye	Üye
Nilgün TAŞ	Bilal ÇALIŞKAN